

Ministerul Educației al Republicii Moldova
Centrul de Excelență în Economie și Finanțe

Curriculumul modular

S.07.O.024 Analiza gestionară

Specialitatea: 41120 – Impozite și percepere fiscală

Calificarea: Contabil

Chișinău 2017

Curriculumul a fost elaborat în cadrul Proiectului *EuropeAid/133700/C/SER/MD/12*
"Asistență tehnică pentru domeniul învățământ și formare profesională
în Republica Moldova",
implementat cu suportul financiar al Uniunii Europene

Autori:

1. *Stratu Olesea*, grad didactic I, magistrul în economie, Centrul de Excelență în Economie și Finanțe.
2. *Chiriac Viorica*, grad didactic II, Colegiul Național de Comerț ASEM .

Aprobat de:

Consiliul metodic-științific al Centrului de Excelență în Economie și Finanțe

Director _____

Gabriel Palade
Gabriel Palade

"12" iunie 2017

Recenzenți:

1. „APA-CANAL CHIȘINĂU” S.A., adresa: str. Albișoara 38, mun. Chișinău, șef secție „CONTABILITATE ȘI FINANȚE” Zapșa Svetlana.
2. ACAP RM, adresa: str. Mitropolit Varlaam 65, mun. Chișinău, director executiv Șelaru Marina.

Adresa Curriculumului în Internet:

Portalul național al învățământului profesional tehnic

<http://www.ipt.md/ro/produse-educationale>

Cuprins

I.	Preliminarii.....	4
II.	Motivația, utilitatea disciplinei pentru dezvoltarea profesională.....	5
III.	Competențe profesionale specifice disciplinei.....	6
IV.	Administrarea disciplinei.....	6
V.	Unitățile de învățare.....	7
VI.	Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare.....	11
VII.	Studiul individual ghidat de profesor.....	11
VIII.	Lucrările practice recomandate.....	13
IX.	Sugestii metodologice.....	14
X.	Sugestii de evaluare a competențelor profesionale.....	16
XI.	Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studii.....	19
XII.	Resursele didactice recomandate elevilor.....	20

I. Preliminarii

Analiza Gestionară este un proces de analiză complexă a resurselor interne și a posibilităților întreprinderii, conceput pentru a evalua starea curentă a afacerii, punctele sale forte și punctele slabe, identificând problemele cu care se confruntă entitatea economică.

Analiza gestionară este efectuată de toate subdiviziunile entității economice, în scopul de a obține informațiile necesare pentru:

- planificare, control, formulare a unor decizii manageriale optime;
- dezvoltarea de strategii intacte privind politica financiară;
- activitățile de marketing;
- îmbunătățirea echipamentelor, tehnologiilor și a procesului de producție.

Modulul „**Analiza Gestionară**” cuprinde cunoașterea diferitor aspecte ale activității de producere și comercializare ale structurilor organizatorice a entității economice, și anume studierea și aprecierea programului de producție și comercializare, asigurarea entității cu resurse umane, tehnice și materiale precum și a eficienței utilizării lor, cunoașterea metodelor specifice analizei economice în baza cărora se calculează influența cantitativă a factorilor respectivi la modificarea indicatorilor rezultativi (volumul producției fabricate, veniturilor din vânzări) precum și a consumurilor și cheltuielilor întreprinderii. Cunoașterea acestor tehnici de calcul, permite diagnosticarea activității întreprinderilor de producție în condițiile economiei de piață, și elaborarea deciziilor manageriale de dezvoltare a entității.

Statutul Curriculumului. Curriculumul la unitatea de curs „Analiza gestionară” este un document normativ și obligatoriu pentru realizarea procesului de pregătire elevilor în învățământul profesional tehnic postsecundar, care vor activa în cadrul diverselor entități economice, instituții financiare, etc., în conformitate cu sarcinile de lucru sau vor gestiona propriile afaceri.

Funcțiile de bază ale Curriculumului sunt:

- act normativ al procesului de predare, învățare și evaluare în contextul unei pedagogii axate pe competențe;
- reper pentru proiectarea didactică și desfășurarea procesului educațional din perspectiva unei pedagogii axate pe competențe;
- componentă de bază pentru elaborarea strategiei de evaluare;
- orientarea a procesului educațional spre formare de competențe la elevi;
- componentă fundamentală pentru elaborarea manualelor tipărite, manualelor electronice, ghidurilor metodologice, testelor de evaluare.

Modulul respectiv este structurat în șase unități de învățare și este destinat formării deprinderilor de luare a deciziilor rezonabile pentru gestionarea eficientă a unei afaceri.

Beneficiarii Curriculumului sunt:

- profesorii din instituțiile de învățământ profesional tehnic postsecundar;
- autorii de manuale și ghiduri metodologice;
- elevii care își fac studiile la specialitatea „Contabilitate”;
- membrii comisiilor pentru examenele de calificare;
- membrii comisiilor de identificare, evaluare și recunoaștere a rezultatelor învățării, dobândite în contexte non-formale și informale.

Pentru studierea acestui modul este necesară studierea prealabilă a următoarelor unități de curs:

- U.01.O.005 Bazele antreprenorialului;
- F.04.O.012 Bazele contabilității;

- F.05.O.013 Metode și tehnici de evaluare contabilă;
- F.06.O.017 Bazele analizei economice;
- S.06.O.020 Contabilitatea financiară I;
- S.04.O.030 Practica de specialitate I;
- S.06.O.031 Practica de specialitate II.

II. Motivația, utilitatea modulului pentru dezvoltarea profesională

Analiza gestionară, ca disciplină științifică sau activitate practică, explică realitatea economico-financiară, pornind de la limbajul contabil.

Prin tratarea, prelucrarea și interpretarea informațiilor contabile (și de alta natură), analiza rapoartelor financiare permite evaluarea stării de fapt și identificarea pistelor de progres ale entității în coerență cu condițiile mediului economic, social, politic în care își desfășoară activitatea.

Modulul „**Analiza gestionară**” permite formarea abilităților practice de analiză și sinteză a rezultatelor economico-financiare ale entității. Totodată, studierea acestui modul furnizează un ansamblu de concepte, tehnici și metode care permit tratarea informațiilor interne și externe, interpretarea acestora, emiterea unor judecăți de valoare și aprecieri asupra activității entității, în vederea formulării unor recomandări pertinente privind evoluția acesteia, nivelul și calitatea performanțelor, gradul de risc într-un mediu concurențial extrem de dinamic.

Analiza performanțelor economico-financiare trebuie să utilizeze toate sursele de informații susceptibile și să evidențieze caracteristicile de gestionare eficientă a resurselor deținute de entitate pentru obținerea unui profit.

În prezent, se constată creșterea importanței analizei rapoartelor financiare, conștientizându-se că managementul performant poate fi un mijloc de sporire a rezultatelor entității, de luare a deciziilor optime, astfel încât consecința acestor decizii să satisfacă scopul urmărit de orice entitate și anume obținerea unui profit cât mai ridicat și pe o perioadă cât mai îndelungată.

Cunoașterea metodelor specifice ale analizei gestionară reprezintă o condiție necesară pentru formarea viitorilor specialiști de profil contabil. Contabilul deține un rol important în cadrul unei companii, deoarece lui îi sunt încredințate informațiile cu privire la mijloacele și resursele entității și oferă o imagine completă și fidelă asupra situației firmei.

Una din funcțiile contabilului constă în investigarea entității și a subdiviziunilor sale, în vederea reliefării cauzale a principalelor puncte forte și slabe, a evaluării potențialului și a formulării de recomandări, axate pe cauzele generalizatoare de disfuncționalități și aspecte pozitive.

Pe parcursul studierii cursului elevii vor poseda următoarele abilități:

- Capacitatea de a analiza rapid și corect informații și de a lua cele mai bune decizii;
- Capacitatea de a rezolva probleme complexe;
- Capacitatea de a gândi logic, coerent, pentru a identifica punctele forte, dar mai ales punctele problematice în aplicarea unor posibile soluții sau abordări profesionale.

Abilitățile formate și dezvoltate în cadrul acestui modul vor ajuta viitorii contabili la identificarea activităților nesatisfăcătoare ale unei entități și la stabilirea măsurilor care vor influența rezultatele în viitor. Totodată, abilitățile vor fi utile pentru studierea următoarelor unități de curs:

- S.08.O.026 Analiza rapoartelor financiare;
- S.08.O.032 Practica ce anticipează probele de absolvire.

III. Competențele profesionale specifice modulului

Competențele profesionale ale viitorului specialist evidențiază capacitatea de a integra cunoștințele teoretice cu deprinderile practice în realizarea activității profesionale și a obține performanțe descrise în calificarea profesională.

Astfel modulul „**Analiza gestionară**” formează următoarele competențe profesionale specifice:

1. Aprecierea îndeplinirii programului de producție și comercializare în scopul argumentării rezultatelor obținute.
2. Evaluarea asigurării entității cu resurse umane și utilizarea lor rațională în procesul de producție.
3. Estimarea gradului de asigurare al entității cu mijloace fixe și a eficienței utilizării potențialului tehnic pentru desfășurarea unei activități profitabile.
4. Aprecierea gestionării eficiente a resurselor materiale în baza normării stocurilor de materii prime și materiale.
5. Aplicarea diverselor procedee de analiză a costului de producție în scopul obținerii veniturilor maxime.
6. Aprecierea cheltuielilor entității în scopul determinării rezultatului financiar.

IV. Administrarea modulului

Semestrul	Numărul de ore				Modalitatea de evaluare	Numărul de credite
	Total	Contact direct		Lucrul individual		
		Prelegeri	Practică/ Seminar			
VII	120	30	30	60	Examen	4

V. Unitățile de învățare

Unități de competență	Unități de conținut	Abilități
1. Analiza programului de producție și comercializare		
<i>UC1.</i> Aprecierea îndeplinirii programului de producție și comercializare în scopul argumentării rezultatelor obținute.	1. Corelația indicatorilor privind volumul programului de producție și comercializare 2. Aprecierea generală a îndeplinirii programului de producție și comercializare 3. Analiza îndeplinirii programului de producție după structură și sortimente 4. Analiza calității și competitivității producției 5. Analiza valorii adăugate 6. Analiza veniturilor din vânzări 7. Aprecierea poziției entității pe piața de desfacere	- A1. Examinarea corelațiilor reciproce dintre indicatorii de volum ai programului de producție și comercializare. - A2. Calcularea influenței factorilor la modificarea valorii producției fabricate și a venitului din vânzarea produselor finite. - A3. Aplicarea metodelor de analiză a programului de producție după structură, pe sortimente, a calității și competitivității producției. - A4. Aprecierea influenței factorilor generali și detaliați la devierea valorii adăugate. - A5. Analiza structurii în dinamică a veniturilor din vânzări. - A6. Calcularea influenței factorilor la modificarea veniturilor din vânzarea produselor finite.
2. Analiza asigurării entității cu resurse umane și eficienței utilizării acestora		
<i>UC2.</i> Evaluarea asigurării entității cu resurse umane și utilizarea lor rațională în procesul de producție.	1. Analiza asigurării entității cu resurse de muncă sub aspect cantitativ, structural și calitativ 2. Analiza mobilității și stabilității resurselor	- A7. Aprecierea asigurării entității cu resurse umane sub aspect cantitativ, structural și calitativ. - A8. Aplicarea algoritmului de calcul a influenței factorilor la devierea timpului efectiv utilizat (în

Unități de competență	Unități de conținut	Abilități
	umane 3. Analiza utilizării timpului de muncă 4. Analiza productivității muncii 5. Calculul influenței factorilor de muncă la modificarea indicatorilor activității de bază (valorii producției fabricate, valorii adăugate, veniturilor din vânzări)	om-zile și om-ore). A9. Determinarea influenței factorilor la modificarea productivității muncii anuale a unui salariat și a unui muncitor. A10. Aplicarea modelelor factoriale vizând utilizarea resurselor de muncă la modificarea valorii producției fabricate și veniturilor din vânzări. A11. Evidențierea rezervelor interne la entitate privind sporirea eficienței utilizării resurselor umane.
3. Analiza asigurării entității cu mijloace fixe și eficienței utilizării acestora		
UC3. Estimarea gradului de asigurare al entității cu mijloace fixe și a eficienței utilizării potențialului tehnic pentru desfășurarea unei activități profitabile.	1. Analiza dinamicii, structurii și stării funcționale a mijloacelor fixe 2. Analiza eficienței utilizării mijloacelor fixe în baza indicatorilor sintetici 3. Analiza factorială a randamentului mijloacelor fixe 4. Analiza folosirii mașinilor și echipamentelor productive 5. Calculul influenței factorilor generali și detaliați privind utilizarea mijloacelor fixe la devierea valorii producției fabricate	A12. Aprecierea componenței, structurii și stării funcționale a mijloacelor fixe de producție. A13. Aplicarea formulelor de calcul a randamentului mijloacelor fixe și a capacității mijloacelor fixe. A14. Determinarea influenței factorilor generali și detaliați la modificarea randamentului mijloacelor fixe productive și randamentului mijloacelor fixe active. A15. Calcularea influenței factorilor ce țin de folosirea mașinilor și echipamentelor productive la devierea valorii producției fabricate. A16. Calcularea influenței factorilor generali și detaliați privind utilizarea mijloacelor fixe la modificarea volumului producției fabricate. A17. Evidențierea rezervelor interne privind sporirea eficienței utilizării mijloacelor fixe de producție.

Unități de competență	Unități de conținut	Abilități
4. Analiza aprovizionării și asigurării entității cu resurse materiale și eficienței utilizării acestora		
<i>UC4.</i> Aprecierea gestionării eficiente a resurselor materiale în baza normării stocurilor de materii prime și materiale.	1. Analiza aprovizionării și asigurării entității cu resurse materiale 2. Analiza stocurilor de bunuri materiale 3. Analiza eficienței utilizării resurselor materiale în baza indicatorilor sintetici 4. Analiza factorială a consumului specific 5. Calculul influenței factorilor privind utilizarea resurselor materiale la modificarea valorii producției fabricate și volumului fabricării produselor concrete	<i>A18.</i> Calcularea coeficienților de aprovizionare și de asigurare cu resurse materiale. <i>A19.</i> Determinarea duratei de imobilizare a stocului de materiale în zile de consum. <i>A20.</i> Aplicarea algoritmului de calcul a influenței factorilor la modificarea consumului specific de materiale. <i>A21.</i> Cuantificarea influenței factorilor vizând asigurarea și utilizarea unui material concret la fabricarea produsului concret. <i>A22.</i> Determinarea influenței factorilor generali privind asigurarea și utilizarea resurselor materiale la devierea valorii producției fabricate. <i>A23.</i> Evidențierea rezervelor interne privind sporirea eficienței utilizării resurselor materiale.
5. Analiza costului de producție		
<i>UC5.</i> Aplicarea diverselor procedee de analiză a costului de producție în scopul obținerii veniturilor maxime.	1. Analiza nivelului, dinamicii și structurii costului producției. 2. Analiza costurilor materiale directe în costul producției fabricate. 3. Analiza costurilor cu personalul directe în costul producției fabricate. 4. Analiza costurilor indirecte de producție.	<i>A24.</i> Aprecierea structurii costului producției după elemente și articole de calculație. <i>A25.</i> Determinarea influenței factorilor la modificarea costurilor directe în costul producției fabricate. <i>A26.</i> Analiza structurii costurilor indirecte de producție. <i>A27.</i> Calcularea influenței factorilor la modificarea costurilor indirecte de producție variabile.

Unități de competență	Unități de conținut	Abilități
	5. Analiza factorială a costului la un leu de producție fabricată	A28. Cuantificarea influenței factorilor la modificarea costului la un leu de producție fabricată. A29. Evidențierea rezervelor interne de reducere a costului de producție.
6. Analiza cheltuielilor entității		
UC6. Aprecierea cheltuielilor entității în scopul determinării rezultatului financiar.	1. Analiza structurii cheltuielilor entității pe tipuri de activități. 2. Analiza cheltuielilor de distribuire. 3. Analiza cheltuielilor administrative. 4. Analiza altor cheltuieli operaționale. 5. Analiza cheltuielilor pentru întreținerea forței de muncă.	A30. Analiza structurii în dinamică a cheltuielilor pe feluri de activități. A31. Determinarea influenței factorilor asupra modificării cheltuielilor perioadei. A32. Aprecierea modificărilor în componența și structura cheltuielilor pentru întreținerea forței de muncă. A33. Calcularea influența factorilor generali și detaliați la modificarea fondului de retribuire.

VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare

Nr. crt.	Unități de învățare	Numărul de ore			
		Total	Contact direct		Lucrul individual
			Prelegeri	Practică/ Seminar	
1.	Analiza programului de producție și comercializare.	26	6	6	14
2.	Analiza asigurării entității cu resurse umane și eficienței utilizării acestora.	22	5	5	12
3.	Analiza asigurării entității cu mijloace fixe și eficienței utilizării acestora.	20	5	5	10
4.	Analiza aprovizionării și asigurării entității cu resurse materiale și eficienței utilizării acestora.	18	5	5	8
5.	Analiza costului de producție.	18	5	5	8
6.	Analiza cheltuielilor entității.	16	4	4	8
	Total	120	30	30	60

VII. Studiu individual ghidat de profesor

Materii pentru studiul individual	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Termeni de realizare
1. Analiza programului de producție și comercializare			
Situația de profit și pierdere; Planul de afaceri; Balanța de verificare a conturilor sintetice pe subconturi; Cercetări statistice (anuală a produselor industriale, trimestrială nr.5-CI).	Studii de caz; Referate; Probleme rezolvate; Proiecte individuale; Proiecte în grup.	Prezentarea rezultatelor. Analiza rezultatelor prezentate	conform graficului stabilit
2. Analiza asigurării entității cu resurse umane și eficienței utilizării acestora			

Materii pentru studiul individual	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Termeni de realizare
Planul de afaceri; Cercetări statistice(anuală a produselor industriale, M3- Anual, LM - Semestrial).	Studii de caz; Referate; Proiecte individuale; Proiecte în grup; Probleme rezolvate.	Prezentarea rezultatelor. Analiza rezultatelor prezentate	conform graficului stabilit
3. Analiza asigurării entității cu mijloace fixe și eficienței utilizării acestora			
Planul de afaceri; Balanța de verificare a conturilor sintetice pe subconturi; Cercetarea statistică anuală a producției industriale; Procese verbale de primire-predare a mijloacelor fixe; Fișe de inventar ale evidenței analitice a mijloacelor fixe; Registrele evidenței sintetice a intrării, funcționării utile și ieșirii mijloacelor fixe; Registrele de evidență operativă a folosirii timpului de lucru al mașinilor, utilajelor și instalațiilor de transmisie.	Studii de caz; Referate; Proiecte individuale; Proiecte în grup; Probleme rezolvate.	Prezentarea rezultatelor. Analiza rezultatelor prezentate	conform graficului stabilit
4. Analiza aprovizionării și asigurării entității cu resurse materiale și eficienței utilizării acestora			
Planul de afaceri; Cercetări statistice (anuală a produselor industriale, trimestrială nr.5-CI); Situția privind mișcarea valorilor materiale; Fișa de evidență a materialelor; Calculația planificată a materialelor.	Studii de caz; Referate; Proiecte individuale; Proiecte în grup; Probleme rezolvate.	Prezentarea rezultatelor. Analiza rezultatelor prezentate	conform graficului stabilit
5. Analiza costului producției fabricate			
Planul de afaceri; Situția de profit și pierdere; Balanța de verificare a conturilor sintetice pe subconturi; Cercetarea statistică	Studii de caz; Referate; Proiecte individuale; Proiecte în grup; Probleme rezolvate.	Prezentarea rezultatelor. Analiza rezultatelor prezentate	conform graficului stabilit

Materii pentru studiul individual	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Termeni de realizare
trimestrială nr. 5-CI; Calculațiile individuale privind produsele fabricate, lucrările executate și serviciile prestate.			
6. Analiza cheltuielilor entității			
Situația de profit și pierdere; Balanța de verificare a conturilor sintetice pe subconturi; Cercetarea statistică trimestrială nr. 5-CI;	Studii de caz; Referate; Proiecte individuale; Proiecte în grup.	Prezentarea rezultatelor. Analiza rezultatelor prezentate	conform graficului stabilit

VIII. Lucrările practice recomandate

	Tema	Activitate
1	<i>Analiza programului de producție și comercializare</i>	1. Selectarea datelor inițiale pentru analiza programului de producere și comercializare (Cercetarea statistică LM - semestrial „Mobilitatea salariaților și locurilor de muncă”; Cercetarea statistică anuală a produselor industriale „PRODMOLD-A”; Cercetarea statistică M3- anual „Câștigurile salariale și costul forței de muncă” 2. Aprecierea generală a îndeplinirii programului de producție și comercializare 3. Aprecierea îndeplinirii programului de producție pe sortimente, după structură și calitate
2	<i>Analiza asigurării entității cu resurse umane și eficienței utilizării acestora</i>	1. Selectarea datelor inițiale pentru analiza eficienței utilizării resurselor umane (Cercetarea statistică LM - semestrial „Mobilitatea salariaților și locurilor de muncă”; Cercetarea statistică anuală a produselor industriale „PRODMOLD-A” 2. Calcularea influenței factorilor de muncă la devierea fondului de timp efectiv lucrat, productivității muncii, volumului producției fabricate
3	<i>Analiza asigurării entității cu</i>	1. Selectarea datelor inițiale pentru analiza

	<i>mijloace fixe și eficienței utilizării acestora</i>	eficienței utilizării potențialului tehnic al entității (Anexa la Situațiile financiare „Existența și mișcarea imobilizărilor”; Cercetarea statistică anuală a produselor industriale „PRODMOLD-A”) 2.Calculul influenței factorilor privind asigurarea cu mijloace fixe și utilizarea lor la devierea randamentului mijloacelor fixe de producție, randamentul mijloacelor fixe active, volumului producției fabricate
4	<i>Analiza aprovizionării și asigurării entității cu resurse materiale și eficienței utilizării acestora</i>	1.Selectarea datelor inițiale pentru analiza eficienței utilizării resurselor materiale al entității (Cercetarea statistică trimestrială 5-CI „Consumurile, cheltuielile și investițiile întreprinderii ”; Cercetarea statistică anuală a produselor industriale „PRODMOLD-A”) 2.Calculul influenței factorilor privind aprovizionarea și asigurarea cu resurse materiale și utilizarea lor la devierea volumului producției fabricate(în unități naturale și valorice)
5	<i>Analiza costului de producție și cheltuielilor entității</i>	1.Selectarea datelor inițiale pentru analiza costurilor și cheltuielilor entității (Cercetarea statistică trimestrială 5-CI „Consumurile, cheltuielile și investițiile întreprinderii ”; Cercetarea statistică anuală a produselor industriale „PRODMOLD-A”) 2.Calculul influenței factorilor asupra modificării costurilor directe în costul de producție

IX. Sugestii metodologice

Curriculumul la modulul „Analiza gestionară” are drept scop formarea și dezvoltarea competențelor profesionale ale elevilor din învățământul profesional tehnic postsecundar, iar finalitățile procesului de instruire sunt materializate prin competențe.

Curriculumul centrat pe competențe va răspunde mai bine cerințelor actuale ale vieții sociale și profesionale, ale pieței muncii, prin centrarea demersurilor didactice pe achizițiile concrete ale elevului. În cadrul procesului de învățământ se vizează formarea și dezvoltarea de competențe educaționale funcționale, de bază, necesare elevilor pentru a-și continua studiile și/ sau pentru a se încadra pe piața muncii. Competențele formate pe parcursul educației de bază răspund condiției de a fi necesare și benefice pentru individ și pentru societate în același timp. Acest curriculum pune accentul pe dimensiunea acțională în formarea personalității elevilor și focalizarea pe achiziții finale ale învățării. În acest scop, se recomandă respectarea următoarelor principii de formare a competențelor, care funcționează ca un set coerent de legități moderne centrate pe axiologia celui ce învață:

a) *Principiul însușirii conștiente și active a cunoștințelor* care postulează ideea că, în învățare trebuie să existe un proces activ de înțelegere și prelucrare a datelor de informare pe schemele intelectuale anterioare, de construire a unor scheme noi, și totodată de sesizare a relațiilor dintre fenomene și de stabilire a cauzalității.

b) *Principiul psihogenetic al stimulării și accelerării dezvoltării stadiale a inteligenței* este un principiu de maximă generalitate, deoarece întregul proces educațional se realizează în acord cu o schemă generală de evoluție a inteligenței și a posibilității accelerării dezvoltării stadiale a acesteia. Evoluția inteligenței este însă stimulată de procese educaționale care „grăbesc” dezvoltarea acesteia, ca rezultat al unor procese educaționale activate, cu un pronunțat caracter formativ.

c) *Principiul învățării prin acțiune* analizează relațiile dintre elementele procesului educațional: raportul dintre calitate și timp, motivația, învățarea reflexivă și altele, bazându-se pe ideea că învățarea prin acțiune reprezintă o sursă semnificativă de creștere a eficienței procesului de instruire.

d) *Principiul flexibilității și receptivității față de cerințele pieței muncii* - presupune o stabilitate relativă a prevederilor curriculare dar și o deschidere față de noutățile și inovațiile ce se produc pe segmentele specifice ale pieței muncii din domeniul economiei și finanțelor.

Metodologia de predare-învățare a analizei rapoartelor financiare în instituțiile de învățământ profesional tehnic postsecundar este bazată pe principiul învățării prin lecții teoretice, lecții practice, utilizarea jocurilor didactice, studiilor de caz ș.a.

Nivelul calitativ al procesului educațional este condiționat și de stilul de predare și strategia didactică utilizată de către profesori. Utilizarea metodelor în context formativ îi vizează atât pe profesori, cât și pe elevi și presupune o participare activă prin efort comun vizând atingerea achizițiilor finale. Metodele centrate pe elev stimulează gândirea, capacitatea de comunicare, voința, motivația, interesul.

Se propune utilizarea metodelor de predare-învățare activ-participative, printre avantajele cărora putem enumera următoarele:

- Sunt centrate pe elev și activitate.
- Pun accent pe dezvoltarea gândirii critice, formarea aptitudinilor și a deprinderilor.
- Încurajează participarea elevilor, inițiativa, implicarea și creativitatea.
- Determină un parteneriat profesor-elev prin realizarea unei comunicări multidirecționale.

Se recomandă orientarea către metodele bazate pe rezolvarea unor sarcini de lucru, utilizându-se cu precădere rezolvarea unei game cât mai variate de aplicații practice și punându-se accent pe realizarea cu exactitate și la timp a cerințelor sarcinilor de lucru.

În scopul formării competențelor profesionale, profesorii utilizează o varietate de metode interactive în cadrul orelor, care încurajează elevii să participe la discuții, să expună propria părere, având ca scop motivarea acestora spre noi performanțe. Printre metodele și tehnicile activ-participative utilizate la acest modul se enumeră: „Brainstormingul”, „Cubul”, „Metoda Studiului de caz”, „Tehnica ciorchinului”, „RAI”, „Diagrama WENN”, „Metoda 6-3-5”, „Explozia stelară”, „Problematizarea”, „Algoritmizarea”, etc.

Aceste metode sunt cele care reușesc să satisfacă atât exigențele unui învățământ formativ centrat pe competențe, cât și exigențele elevilor ce doresc o școală modernă, în care dorințele și nevoile lor de formare sunt prioritare.

În condițiile unui învățământ modern, în care demersul didactic trebuie să formeze o flexibilitate a competențelor elevilor, folosirea metodelor interactive pentru dezvoltarea gândirii critice devine o necesitate.

Metodele interactive de grup promovează interacțiunea dintre mințile participanților, ducând la o

învățare mai activă și cu rezultate evidente.

Utilizarea metodelor interactive de predare-învățare în activitatea didactică contribuie la îmbunătățirea calității procesului instructiv-educativ:

- Dezvoltarea motivației pentru învățare;
- Dezvoltarea gândirii critice;
- Transformă elevul din obiect în subiect al învățării;
- Angajează intens toate forțele psihice de cunoaștere;
- Asigură elevului condițiile optime de a se afirma individual și în echipă.

Un imperativ al timpului reprezintă utilizarea tehnologiilor informaționale moderne în procesul educațional. Resursele web pot fi folosite la selectarea unor conținuturi informaționale de ultimă oră, la modelarea unor situații practice. Realizarea proiectelor în cadrul activităților practice va urmări dezvoltarea abilităților de lucru în echipă.

X. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale

Evaluarea este o dimensiune foarte importantă a procesului de învățare întrucât furnizează informații despre calitatea și funcționalitatea acesteia. Ca activitate psihopedagogică, evaluarea reprezintă activitatea de verificare, măsurare și apreciere a achizițiilor și rezultatelor obținute de către elevi.

În predarea disciplinelor economice, această activitate ridică dificultăți deosebite, deoarece atitudinile intelectuale și comportamentul economic nu sunt imediat exprimabile, iar posibilitățile de măsurare sunt reduse.

La modulul „Analiza gestionară”, vor fi utilizate mai multe modalități și strategii de evaluare. Astfel, pentru fiecare unitate de învățare va fi aplicată evaluarea formativă, sub forma testelor grilă, studiilor de caz, rezolvarea exercițiilor etc. De asemenea, vor fi utilizate și evaluările sumative (tematice), iar la finalul cursului elevii vor susține un examen. Pentru lecțiile de tip prelegere preponderent va fi utilizată evaluarea orală, sub forma discuțiilor, brainstorming, analize, studii de caz, exprimarea și argumentarea opiniilor etc., scopul fiind de a le dezvolta elevilor abilitățile și competențele de a comunica coerent și argumentat utilizând limbajul de specialitate, iar la lecțiile de tip seminar va fi utilizată evaluarea în scris, sub forma testelor-grilă, rezolvarea situațiilor problemă, dezvoltându-le elevilor capacitățile de sistematizare și de sinteză a cunoștințelor.

Pentru a eficientiza procesele de evaluare, înainte de a demara evaluările, cadrul didactic va aduce la cunoștința elevilor tematica lucrărilor, modul de evaluare (bareme/grile/criterii de notare) și condițiile de realizare a fiecărei evaluări.

Produsele recomandate pentru evaluarea nivelului de dezvoltare a competențelor cognitive sunt prezentate în tabelul de mai jos:

Nr. crt	Produse pentru măsurarea competenței	Criterii de evaluare a produselor
1.	Exercițiu rezolvat	• Înțelegerea enunțului exercițiului. • Corectitudinea formulării ipotezelor. • Corectitudinea raționamentelor. • Corectitudinea testării ipotezelor. • Corectitudinea strategiei rezolutive. • Corectitudinea rezultatelor. • Modul de prezentare a rezultatelor. • Modul de interpretare a rezultatelor.

2.	Problemă rezolvată	• Înțelegerea problemei. • Documentarea în vederea identificării informațiilor necesare în rezolvarea problemei. • Formularea și testarea ipotezelor. • Stabilirea strategiei rezolutive. • Prezentarea și interpretarea rezultatelor.
3.	Demonstrație	• Corectitudinea ipotezei. • Corectitudinea concluziei. • Corectitudinea metodei de demonstrație. • Originalitatea metodei de demonstrație. • Corectitudinea raționamentelor. • Calitatea prezentării textuale și grafice.
4.	Proiect elaborat	• Validitatea proiectului - gradul în care acesta acoperă unitar și coerent, logic și argumentat tema propusă. • Completitudinea proiectului - felul în care au fost evidențiate conexiunile și perspectivele interdisciplinare ale temei, competențele și abilitățile de ordin teoretic și practic și maniera în care acestea servesc conținutului științific. • Elaborarea și structura proiectului - acuratețea, rigoarea și coerența demersului științific, logica și argumentarea ideilor, corectitudinea concluziilor. • Calitatea materialului folosit în realizarea proiectului, bogăția și varietatea surselor de informare, relevanța și actualitatea acestora, semnificația datelor colectate s.a. • Creativitatea - gradul de noutate pe care-l aduce proiectul în soluționarea problemei.
5.	Referat	• Corespunderea referatului temei. • Profunzimea și completitudinea dezvoltării temei. • Adecvarea la conținutul surselor primare. • Coerența și logica expunerii. • Utilizarea dovezilor din sursele consultate. • Gradul de originalitate și de noutate. • Nivelul de erudiție. • Modul de structurare a lucrării. • Justificarea ipotezei legate de tema referatului. • Analiza în detaliu a fiecărei surse de documentare.
6.	Rezumat scris	• Expune tematica lucrării în cauză. • Utilizează formulări proprii, fără a distorsiona mesajul lucrării supuse rezumării. • Textul rezumatului este concis și structurat logic. • Folosește un limbaj bogat, adecvat tematicii lucrării în cauză. • Fidelitatea: înțelegerea esențialului și reproducerea lui, nu trebuie să existe contrasens. • Coerența: rezumatul are o unitate și un sens evidente, lizibile pentru cei care nu cunosc textul sursă. • Progresia logică: înlănțuirea ideilor, prezentarea argumentelor sunt clare și evidente. • Angajamentul autorului, aptitudine critică corect evaluată și transpusă. • Respectarea modalităților de enunțare a textului sursă:

		rezumatul este o oglindă micșorată dar fidelă textului sursă. • Muncă pertinentă de reformulare: rezumatul nu este un colaj de citate. • Respectarea coeficientului de reducere a textului: 1/4 din textul inițial. • Stăpânirea normelor sintactice la nivel de prezentare logică a ideilor, • frazelor, paragrafelor textului. • Text formatat citeț, lizibil. plasarea clară în pagină.
7.	Studiu de caz	• Corectitudinea interpretării studiului de caz propus. • Calitatea soluțiilor, ipotezelor propuse, argumentarea acestora. • Corespunderea soluțiilor, ipotezelor propuse pentru rezolvarea adecvată a cazului analizat. • Corectitudinea lingvistică a formulărilor. • Utilizarea adecvată a terminologiei în cauză. • Rezolvarea corectă a problemei, asociate studiului analizat de caz. • Punerea în evidență a subiectului, problematicii și formularea. • Logica sumarului. • Completitudinea informației și coerența între subiect și documentele studiate. • Noutatea și valoarea științifică a informației. • Exactitatea rezultatelor. • Capacitatea de analiză și de sinteză a documentelor, adaptarea conținutului. • Originalitatea studiului, a formulării și a realizării. • Aprecierea critică, judecată personală a elevului. • Corectitudinea interpretării studiului de caz propus. • Calitatea soluțiilor, ipotezelor propuse, argumentarea acestora. • Corectitudinea lingvistică a formulărilor. • Rezolvarea corectă a problemei, asociate studiului analizat de caz.

Lista orientativă a categoriilor de produse și procese, recomandate pentru evaluarea competențelor funcțional-acționare este prezentată în tabelul de mai jos:

Nr. crt	Produse pentru măsurarea competenței	Criterii de evaluare a produselor
1.	Aprecierea potențialului economico-financiar al entității	• Corespunderea termenilor de referință. • Corespunderea standardelor și normativelor în vigoare. • Corectitudinea calculelor. • Fundamentarea deciziilor. • Completitudinea setului de documente. • Ținuta lingvistică. • Ținuta grafică. • Respectarea termenilor de elaborare. • Productivitatea.

Pe parcursul modului se realizează evaluare formativă prin aplicarea produselor pentru măsurarea competențelor cognitive și funcțional-acționare din tabelele de mai sus, iar la sfârșitul lui se realizează evaluarea sumativă pentru verificarea atingerii competențelor. Nota finală a elevilor se va calcula utilizând o formulă ponderată de calcul, astfel 60 % va reprezenta media notelor curente obținute pe parcursul semestrului, iar 40 % va constitui nota obținută la examen.

XI. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studii

Cerințe față de sălile de curs	
Pentru orele teoretice	Ecran de proiectare. Tablă. Calculator. Proiector MM. Situații financiare. Cercetări statistice. Balanța conturilor sintetice pe subconturi. Balanța timpului de muncă. Planul de afaceri.
Pentru orele practice	Ecran de proiectare. Tablă. Calculator. Proiector MM. Situații financiare. Cercetări statistice. Balanța conturilor sintetice pe subconturi. Balanța timpului de muncă. Planul de afaceri.

XII. Resursele didactice recomandate elevilor

Nr. crt.	Denumirea resursei	Locul în care poate fi consultată/ accesată/ procurată resursa
1.	BALANUȚĂ V. Analiza gestionară. Chișinău: Editura ASEM, 2003, 120 p. ISBN 9975-75-186-5	Biblioteca Științifică ASEM
2.	BUȘE L., SIMINICĂ M., CÎRCIUMARU D., GANEA M. Analiză economico-financiară. Craiova: SITECH, 2009. 183 p.	Biblioteca Științifică ASEM
3.	COJOCARU C. Analiza economico-financiară. București: Editura Economică, 1997	Biblioteca Științifică ASEM
4.	GHEORGHIU A. Analiza economico-financiară la nivel microeconomic. București: Editura Economică, 2004, 320 p.	Biblioteca Științifică ASEM
5.	GORTOLOMEI V. Lucrare didactică "Bazele analizei activității economice", Chișinău: ASEM, 2006	Biblioteca Științifică ASEM
6.	IȘFĂNESCU A. Ghid practic de analiză economico-financiară. București: Editura Tribuna Economică, 1999, 447 p.	Biblioteca Științifică ASEM
7.	MĂRGULESCU D. Analiza economico-financiară a întreprinderii. București: Editura Economică, 1994, 388 p.	Biblioteca CEEF Biblioteca Științifică ASEM
8.	MĂRGULESCU D., MITRAN D., VASILE E. Analiza economico-financiară în industrie - comerț - turism și probleme în orizontul dezvoltării. București: BREN, 2011. 360 p.	Biblioteca Științifică ASEM
9.	PETRESCU S. Analiză și diagnostic financiar-contabil. Ghid teoretico-aplicativ. Ediția a II-a revizată și adăugată. București: CECCAR, 2008. 402 p.	Biblioteca CEEF
10.	STĂNESCU C., IȘFĂNESCU A., BĂICUȘI A. Analiza economico-financiară. București: Editura Economică, 1996, 320 p.	Biblioteca CEEF Biblioteca Științifică ASEM
11.	SÂRBU V., STRATU O. Analiza economico-financiară. Chișinău: „Valinex” SRL, 2016, 286 p.	Biblioteca CEEF
12.	SÂRBU V., STRATU O., TESLARU M. Culegere de teste și exerciții la analiza economico-financiară. Chișinău: „Valinex” SRL, 2016, 172 p.	Biblioteca CEEF
13.	SIMINICĂ M. Diagnosticul financiar al firmei. Craiova: Universitară, 2008. 250 p.	Biblioteca Științifică ASEM

14.	ȘERBAN P., Analiza activității economico-financiare. București: EDP, 1995, 182 p.	Biblioteca Științifică ASEM
15.	ȚIRIULNICOVA N. (coordonator) Analiza rapoartelor financiare. Chișinău: ACAP, 2011, 400p.	Biblioteca CEEF Biblioteca Științifică ASEM
16.	VINTILĂ G. Diagnosticul financiar și evaluarea întreprinderilor. București: EDP, 1998.	Biblioteca CEEF
17.	БЕРСТАЙН Л. Анализ финансовой отчетности. Москва: Финансы и статистика, 1996.	Biblioteca Științifică ASEM
18.	БОЧАРОВ В. Финансовый анализ. Санкт-Петербург. 2001, 183с.	Biblioteca Științifică ASEM
19.	ЕФИМОВА О., МЕЛЬНИК М. Анализ финансовой отчетности. Москва. 2004, 408с.	Biblioteca Științifică ASEM
20.	КОВАЛЕВ В. Финансовый анализ: методы и процедуры. Москва: Финансы и статистика, 2001, 396с.	Biblioteca Științifică ASEM
21.	САВИЦКАЯ Г. Анализ хозяйственной деятельности предприятия. Минск: ООО Новое знание. 2002.	Biblioteca Științifică ASEM